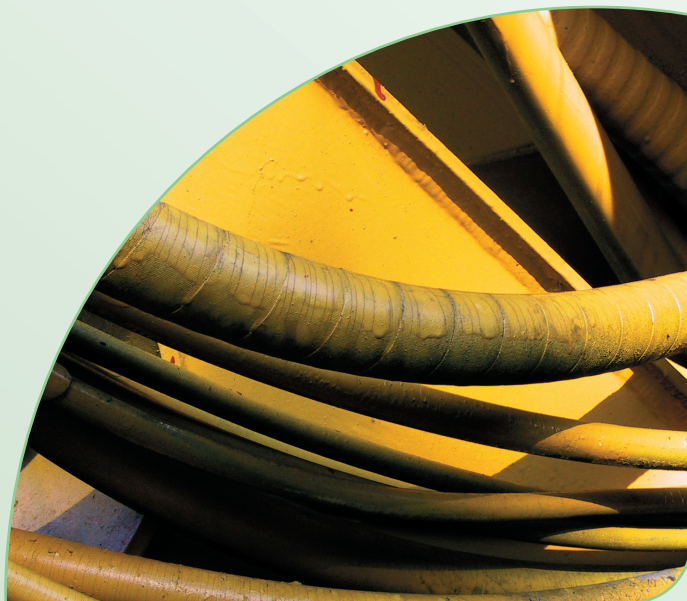

**Zasady bhp przy
eksploatacji maszyn
i urządzeń
elektrycznych**

Zasady bhp przy eksploatacji maszyn i urządzeń elektrycznych

Katowice 2021

© Copyright by Wyższy Urząd Górniczy, Katowice 2021

Opracowanie
Departament Energomechaniczny WUG

Opracowanie graficzne,
skład i łamanie
Anna Nowrot

Wyższy Urząd Górniczy
40-055 Katowice, ul. Poniatowskiego 31
www.wug.gov.pl
e-mail: wug@wug.gov.pl

Maszyny, urządzenia i instalacje elektryczne dobiera się do parametrów elektrycznych w miejscu ich zainstalowania, eksploatuje się, konserwuje i naprawia w sposób określony w dokumentacji techniczno-ruchowej.

Obsługę maszyn, urządzeń i instalacji powierza się osobom posiadającym upoważnienia do obsługi danego typu maszyn, urządzeń lub instalacji, wydane na podstawie udokumentowanych uprawnień i kwalifikacji.

Prace eksploatacyjne należy prowadzić zgodnie z instrukcją eksploatacji urządzenia energetycznego lub grup urządzeń energetycznych, opracowaną przez pracodawcę.

Naprawę maszyn, urządzeń i instalacji oraz bezpośrednio smarowanie i czyszczenie części ruchomych można wykonywać wyłącznie po ich zatrzymaniu, zabezpieczeniu przed samoczynnym przemieszczeniem oraz po wyłączeniu dopływu energii.

Pracownicy obsługujący maszyny, urządzenia i instalacje powinni:

- zapoznać się ze stanem technicznym maszyny lub urządzenia przed przejęciem obsługi,
- zawiadomić osoby dozoru ruchu o wszystkich brakach i usterkach, zabezpieczyć maszyny i urządzenia przed przypadkowym przemieszczeniem lub samoczynnym uruchomieniem, ostrzec osoby znajdujące się w zasięgu pracy maszyn i urządzeń bezpośrednio przed ich włączeniem,
- po zakończonej pracy zabezpieczyć użytkowane maszyny i urządzenia.

Dozór oddziału ruchu zakładu górniczego, użytkujący maszyny, urządzenia i instalacje jest odpowiedzialny za prawidłowe ich użytkowanie, za obsługę zaś – osoby je obsługujące.

W przypadku stwierdzenia uszkodzenia maszyny, urządzenia lub instalacji, osoba upoważniona niezwłocznie je wyłącza i powiadamia o zaistniałej sytuacji osoby dozoru ruchu.

W przypadku samoczynnego awaryjnego wyłączenia się maszyny, urządzenia lub instalacji, ich ponowne uruchomienie przez upoważnionego pracownika może nastąpić po uprzednim ich sprawdzeniu i usunięciu przyczyny wyłączenia.

Łączenia oraz naprawy kabli lub przewodów elektroenergetycznych wykonuje się zgodnie z technologią zatwierdzoną przez kierownika ruchu zakładu górniczego.

Do zasilania maszyn ręcznych, ruchomych lub innych, podlegających wstrząsom i wibracjom, stosuje się przewody oponowe ekranowane.

Odległość od ociosu maszyn lub urządzeń powinna umożliwiać otwarcie pokryw komór oraz swobodne wykonywanie czynności związanych z obsługą.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ENERGII

z dnia 28 sierpnia 2019 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych

(Dz. U. 2019 poz. 1830)

Przed przystąpieniem do wykonywania prac przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych odłączonych od napięcia należy:

- 1) zastosować odpowiednie zabezpieczenie przed przypadkowym lub celowym załączeniem napięcia w sposób określony w instrukcji eksploatacji,
- 2) oznaczyć w sposób widoczny wszystkie miejsca odłączenia wywieszając znak bezpieczeństwa w miejscu odłączenia o treści: „Nie załączać”,
- 3) sprawdzić, czy nie występuje napięcie na odłączonych urządzeniach,
- 4) uziemić odłączone urządzenia, jeżeli wymaga tego technologia prac,
- 5) oznaczyć strefę pracy znakami bezpieczeństwa.

Rozpoczęcie pracy jest dozwolone po uprzednim przygotowaniu miejsca pracy oraz dopuszczeniu do pracy, polegającym na:

- 1) sprawdzeniu poprawności przygotowania strefy pracy,
- 2) wskazaniu zespołowi lub kierującemu zespołem strefy pracy,

- 3) udzieleniu instruktażu o zagrożeniach w strefie pracy lub jej sąsiedztwie,
- 4) pisemnym potwierdzeniu dopuszczenia do pracy,
- 5) zgłoszeniu koordynującemu, jeżeli został wyznaczony, dopuszczenia zespołu do pracy.

Prace eksploatacyjne, stwarzające możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego, wykonuje się na podstawie polecenia pisemnego przy zastosowaniu odpowiednich środków je zabezpieczających.

Bez polecenia pisemnego jest dozwolone:

- 1) wykonywanie czynności związanych z ratowaniem zdrowia lub życia ludzkiego lub środowiska naturalnego;
- 2) zabezpieczanie przez osoby uprawnione mienia przed zniszczeniem;
- 3) prowadzenie przez osoby uprawnione i osoby upoważnione prac eksploatacyjnych określonych w instrukcji eksploatacji.

**Wyższy Urząd Górniczy
Poniatowskiego 31
40-055 Katowice
32 736 17 00
www.wug.gov.pl**

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Druk broszury został sfinansowany ze środków
prewencji wypadkowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych